

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. V. Modus inuestigandae distantiae duorum locorum, quorum nota
longitudo atque latitudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

Angli & Itali pro 60. passuum millibus, quæ hîc præterimus, & satis est indicasse.

CAPVT V.

Modus inuestigandæ distantia duorum locorum, quorum nota Longitudo atque Latitudo.

OBSE RV ABIS in Geographia positiones locorum per circulum notari solitas, cuius in centro figitur punctum \odot , & in mensuris huius tâtum puncti haberi rationem, ac reliqua adiuncta vt turres, & campanilia ornatus duntaxat causâ adhiberi, quod hîc semel debuit significari. Hoc prænotato,

Nulla est difficultas prorsus, quando Globus terrestris ad manum est. Nam pedes circini centris locorum aptandi sunt, quorum distantiam reperire cupis, & illa circini extensio admouenda *Æquatori*, vnde colliges quot gradibus & minutis maximi circuli dissideant inter se loca prædicta. Gradus singulos per 30. Minuta per duo multiplicabis, existet ex eâ multiplicatione leucarum Francicarum numerus. Exempli causa nosse vis quot leucis distet à *Lutetiâ Constantinopolis*, apponis vtrique puncto \odot pedem circini, & extensionem transfers in *Æquatorem* vbi reddit 22. gradus, hos per 30. producis, resultant 660. Igitur totidem leucis distat à *Lutetiâ Constantinopolis*.

Sed quoniam non semper in promptu est Globus Geographicus, idcirco excogitatus est modus, quo etiam in plano id cognosceretur. Eius primus author dicitur fuisse *Franciscus Maurolycus Abbas*, illustratus tamen per R. P. Clauium, & iam omnibus maioribus tabulis appingi solitus; quare huic nouum lumen hoc loco debemus.

Porrò hæc methodus in eo consistit, quòd situm locorum in plano reuocet ad circula rem, ac proinde omnes partes globi nobis repræsentare queat.

Circulum ergo duces à centro A, quem accuratè diuides in 360. partes seu gradus, cuius diameter erit C. A. D. duæ vrbes seligentur quarum noris situm.

HIEROSOLYMA { Lati- 32. } Longi- 72. } Differentia }
 AMSTELODAMVM. { tudo. 52. } tudo. 30. } longitudinis. } 42.

G

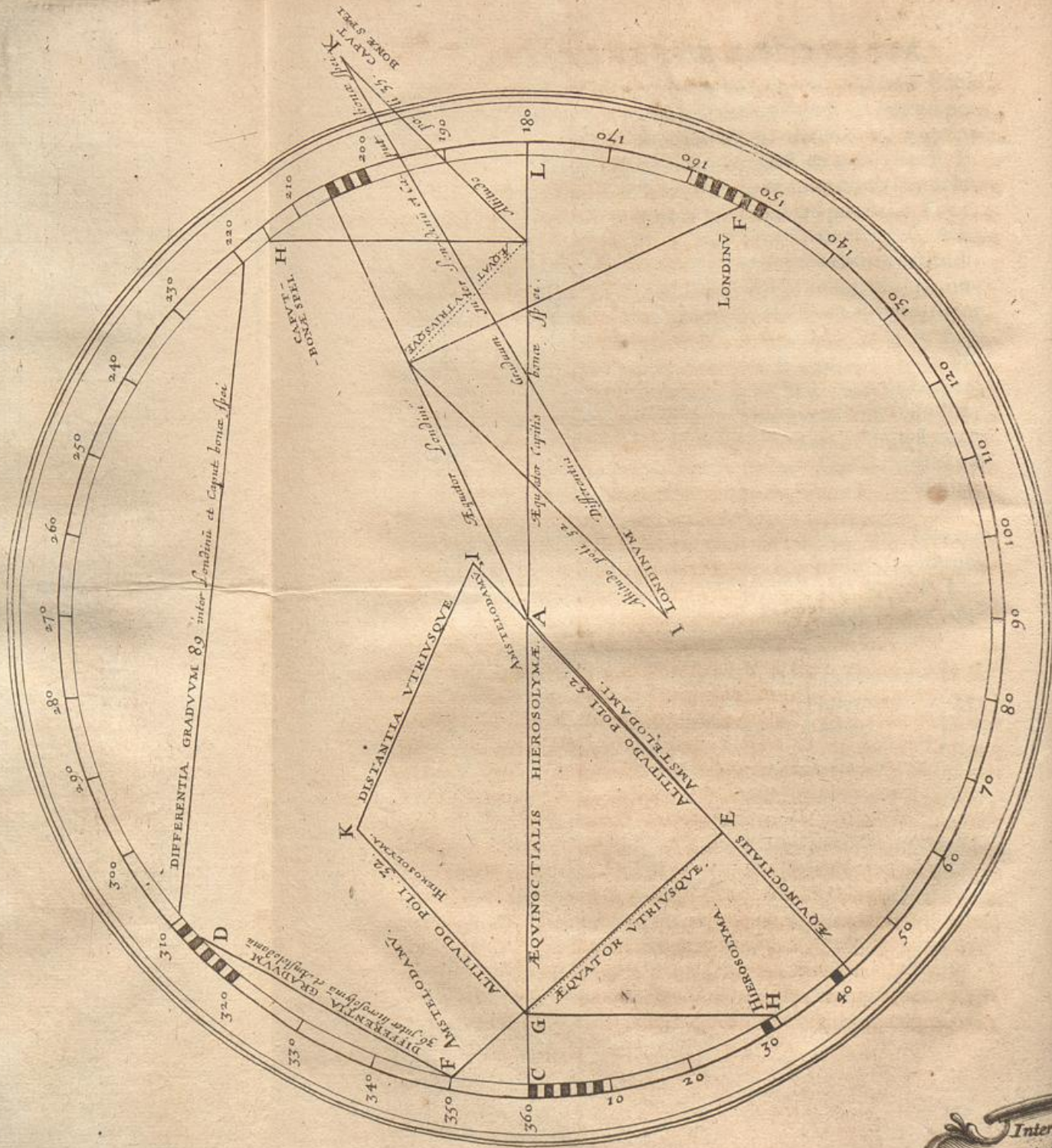
Assumo longitudinis differentiam 42. quam exprimo lineâ ductâ à 42. gradu diuisionis circuli ad eius centrum A hoc est per rectam A. B. super quam, latitudinem 52. demitto ad angulos rectos, procedendo à puncto B. ad punctum F. ex quo linea F. E. cadet ad perpendicularum in lineam B. A hæc enim repræsentat latitudinem *Amstelodami*, siquidem à puncto B. ad punctum F. 52. Gradus inueniuntur in circulo. Exinde supra Diametrum C. A. L. deiicio aliam perpendicularem G. H. quæ mihi exhibet latitudinem *Hierosolymitanam*. Nam à puncto C. ad H. in circulo, 32. numerantur gradus. His ita dispositis ab E. ad G. lineam duco, super quam duas excito perpendiculares G. K. æqualem G. H. & E. I. similem E. F. quas coniungo per lineam I. K. quæ erit linea distantia duarum illarum urbium in circulo. Hanc ergo distantiam I. K. offero circulo in F. D. & video exhibere mihi 36. Gradus; Multiplico illos per 30. reddunt mihi 1080. totidem ergo Leucis Francicis ab *Hierosolyma Amstelodamum* distat Quod verum est quamquam differentia longitudinum esset maior 90. Gradibus, licet aliqui perperam reclamant.

Tamen in vno casu leuiter hæc praxis immutanda est. Nempe si loca proposita diuersæ latitudinis essent, vnum *Borealis*, alterum *Austrina*. Tunc enim iis quæ supra, seruatis, lineæ G. K. & E. I. in oppositas partes distrahendæ essent: vt ex aliâ figurâ liquet, quâ distantia Londini, & Promontorij bonæ Spei inuestigantur.

LONDINVM	{	Latitud.	{	52.	{	Lon-	{	25.	{	Differentia	} 25.
		Borealis.				gitu-				} longitu-	
CAPVT BO-	{	Latitud.	{	35.	{	do.	{	50.	{	dinis.	
NÆ SPEI.		Austrinæ.								} 25.	

Ducta enim linea à puncto I. ad K. Æquatorem secans, & applicata circulo, tibi dabit 89. Gradus, qui per 30. crescentes, 2670. Leucas Francicas efficient.

Eius porrò Methodi ratio est; quia per illam modus excogitatus est, quo verus Æquator vtriusque loci reperiretur, ad quem excitatæ eleuationes polares, ex naturâ suâ arrectæ, affliguntur ad planum, seu iacentes pinguntur. At quoad distantiam nihil interest, quo in situ sint duæ perpendiculares, dummodo à se inuicem distent æqualiter. Quoniam ambæ tantum mouentur in orbem, & supra centrum. At motus æqualis duarum linearum supra centra æqualiter distantia, linearum extrema æqualiter à se

Inter pag. 50. et 51.

inuicem distare facit. Quæ manifesta sunt diligentius figuram in-
tuenti.

Denique ad computi facilitatem cum id semper fiat per trigin-
ta, multiplicabis semper per 3. & numero resultanti addes notam
Arithmeticam 0. Ut nosse vis quantus sit terræ ambitus 360. mul-
tiplicas per 3. dantur tibi 1080. adde 0. fient 10800. tot ergo
Leucas Francicas orbis ambitus complectitur.

CAPVT VI.

De Mensuris Geographicis.

AGIMVS hinc tantum de mensuris quarum meminere Geo-
graphi, aut quæ ab iis supponuntur.

§. I. De Mensuris antiquis Græcorum.

EXPRESSÆ sunt his versiculis technicis.

Quattuor ex digitis constabat Græca Paleste
Illater in Spithame: iusto quater in Pede: Senos
Fert Orgia pedes: Pelethro centesimus est pes:
Aruus dimidium est: Stadiumque coerces Achium
Sexcentos: Stadia Assyriis ignota Pharoque
Triginta antiquis Parasanga, & Schœnus habebant.

PALESTE Παλεστή, aliter δῶρον & δοχμή & δακτυλοδοχμή, quod
quatuor digitos coherentes exhiberet, ait Iul. Pollux, à Latinis
vertitur *palmus paruus*. Observabis hinc etiam Palestem fuisse du-
plicem, *minorem* de quâ agimus, *maorem* quæ cum sequenti Spi-
thame confunditur, quod fecit Plinius.

SPITHAME, σπιθαμή mensura à pollice ad auricularum digi-
tum ὅτι τὸ σπιθαμῶν τὸ δακτύλος, & 12. digitos continebat,
quare optimè vertetur Latine *hodrans*, aliquando vertitur *pedalis*,
aliquando *Semipedalis*.

PES Πούς, Herodoto lib. 2. quatuor palestiarum est, igitur sede-
cim digitos continebat: erat autem paulò maior pede Romano.

ORGIA ὄργια, Latine *ulna*, ὅτι τὸ ὀρέγειν τὰ γῆα, ab *extenden-
dis brachiis*: continebat 6. pedes, seu 4. cubitos: duplex autem
orgia, vna *διγῆα* iusta dicta, altera *maior* 10. pedum cuius meminit
Theophrastus.